

Grupurile civice ca formă de participare publică

Aria de implementare: București, Cluj, Iași, Timișoara

Durata: 25 mai 2017 – 24 mai 2018

Organizație: Agenția pentru Informarea și Dezvoltarea Organizațiilor Neguvernamentale (AID-ONG) | <http://www.aid-ong.ro/>

Responsabil: Mihai Lisețchi

Finanțare FpD: 5.800 Lei

Ideea inițială

Pornind de la Cartea "Politica pentru fiecare" de David Matthews (Kettering Foundation, SUA), tradusă și în limba română, care explică modul în care grupurile civice se pot implica în procese deliberative privind principalele probleme ale comunității, s-a dorit organizarea unor evenimente și dezbateri cu privire la rolul grupurilor civice în rezolvarea problemelor comunității. Participanții (aproximativ 15-20 de persoane) ar fi cetățeni și reprezentanți de ONG-uri interesate de susținerea demersurilor grupurilor de cetățeni.

Scopul proiectului a fost promovarea grupurilor civice din România ca formă de dezvoltare a „spațiului civic” la nivelul comunității.

Rezultate

Obiectivele asumate la debutul proiectului au fost următoarele:

- creșterea gradului de informare publică cu privire la rolul grupurilor civice în viața comunității prin publicarea unui raport pe aceasta temă;
- informarea a circa 60-80 de persoane cu privire la metode de implicare a cetățenilor în rezolvarea problemelor comunității în cadrul celor 4 evenimente publice organizate.

**FONDUL PENTRU
DEMOCRAȚIE**

În perioada de desfășurare a proiectului au fost organizate patru mese rotunde al căror obiectiv a fost documentarea grupurilor civice din România ca formă de participare publică și elaborarea unui raport privind rolul grupurilor civice din România ca formă de participare publică la viața comunității. Mesele rotunde au fost organizate în 4 mari orașe din România: Cluj-Napoca, Timișoara, Iași și București.

După cum se poate remarca, problematica cu care se confruntă grupurile civice din România este pe atât de complexă, pe cât de amplă. Pentru rezolvarea ei este necesară o abordare mai degrabă punctuală, etapizată, a diverselor aspecte semnalate mai sus prin campanii dedicate unui subiect și cu o largă implicare a organizațiilor interesate.

În condițiile în care o parte dintre aspectele semnalate impun intervenții la nivelul cadrului legislativ, eventual chiar alocări de resurse publice, este necesară și implicarea autorităților de resort (parlament, administrație publică locală etc.)

În urma dezbaterilor pot fi trase următoarele concluzii, care au totodată și rol de recomandare:

- Recunoașterea grupurilor informale ca parteneri de dialog în cadrul Legii privind transparența decizională 52/2003 - membrii grupurilor informale ar trebui să poată iniția dezbateri publice;
- Recunoașterea grupurilor informale prin OG 26/2000 ca o formă separată de asociere (entități pre-asociative), care ar putea să se înregistreze administrativ la Primărie, fără să urmeze procedura de înființare a asociațiilor și fundațiilor prin tribunal (și fără să aibă obligațiile legale care ar decurge din înregistrarea „clasică”);
- Menționarea grupurilor informale în Legea 350/2005 privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități nonprofit de interes general.

Într-o altă ordine de idei, raportul sociologic „Activitatea grupurilor civice informale în România”, realizat de Fundația pentru o Societate Deschisă în august 2015 a arătat că 9 din 10 grupuri civice din România au apărut cu sprijinul unor organizații neguvernamentale umbrelă sau al unor programe guvernamentale.

În cadrul dezbaterilor au fost exprimate următoarele așteptări:

- Implicarea civică este o problemă mai profundă, dincolo de reglementări legislative, care ar putea fi soluționată prin educație civică începând de la școală;
- Implicarea poate fi stimulată prin crearea de spații comunitare (în prezent, cvasi-inexistente) care să găzduiască gratuit întâlnirile cetățenilor;
- Pentru încurajarea participării publice este importantă găsirea oamenilor dedicați, care să coaguleze grupuri de inițiativă și să mobilizeze implicarea cetățenilor în viața comunității;
- Problema înregistrării grupurilor de inițiativă a fost prezentată ca fiind mai degrabă o problemă de recunoaștere și autoritate în raport cu autoritățile publice;
- Oportunitățile de finanțare din fonduri publice nu sunt neapărat apreciate, deoarece relația cu autoritatea poate fi conflictuală.

Concluzii

În ultimii ani, se manifestă pregnant o creștere a activismului civic, dar forma de manifestare cea mai vizibilă este protestul stradal, o abordare perfect legitimă atunci când celelalte încercări ale cetățenilor de a comunica cu autoritățile cu privire la diverse subiecte de politică publică au eșuat. Totuși, într-o relație echilibrată între autorități, cetățeni și grupurile civice, înainte de a ajunge la proteste, ar trebui să încerce în prealabil alte metode de a ajunge la autorități. Din această perspectivă, este de dorit ca cetățenii să aibă mai multe oportunități de a se informa și exersa modul în care grupurile civice se pot coagula și implica în procese deliberative privind principalele probleme ale comunității.

